

ХААН СОЁМБО АУДИТ ХХК

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын 2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2023/44/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Хөвсгөл аймаг
2023 он

Аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatar@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр
Утас: 99089114 Цахим хаяг: tegshdelgerb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Б.Давааням
Утас: 92113932 Цахим хаяг: davaanyamb@audit.gov.mn

Хаан соёмбо аудит ХХК-ын захирал: Х.Диймаа
Утас: 99065668 Цахим хаяг: info@khaansoyomboaudit.mn

Гүйцэтгэсэн чанарын хяналт, ахлах аудитор: Н.Бадамханд
Утас: 99042699 Цахим хаяг: khaan.soyombo.audit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

---

1. АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	11
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	11
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	11
3.2 Байгууллагын гадаад дотоод орчин	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	12
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	12
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	13
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт	13
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл.....	13
3.6.3 Нэмэлт төсөв.....	13
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	14
4.1 Ерөнхий зүйл	14
4.2 Материаллаг байдал.....	14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	14
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	15
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	15
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн	15
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	15
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	15
5.1 Төлбөрийн акт.....	15
5.2 Албан шаардлага	15
5.3 Зөвлөмж.....	15
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2023.02.24 № 01/142
танай _____-ны № _____-т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ГАЗРЫН
ХАРИЛЦАА, БАРИЛГА, ХОТ
БАЙГУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Б.ГАНЗОРИГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хөвсгөл аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд төлөвлөсөн төсвөөс батлагдаж ирсэн төсөв дутуу ирсэн учраас цалинд 24.7 сая төгрөгийн хувь хүний орлогын албан татварын өглөг үүссэн.

Аудитын гол асуудал

Хөвсгөл аймгийн Засаг даргын 2021 оны 03 дугаар сарын 23-ны “Хөрөнгө зарцуулах захирамж”-ийн дагуу прадо суудлын автомашин 124.8 сая төгрөгөөр худалдан авсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2022 онд 1 зорилтын хүрээнд 9 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж ажилласнаас 95.3 хувийн гүйцэтгэлтэй ажилласан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

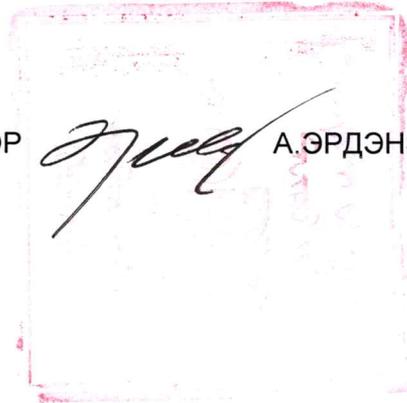
Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй

баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

A handwritten signature in black ink is written over a red square stamp. The signature is cursive and appears to read 'А.Эрдэнэбаатар'. The stamp is a red square with some faint, illegible text inside.

А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	91,860,614.34	88,095,864.34
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	91,860,614.34	88,095,864.34
351	Түүхий эд материал	1,374,480.00	506,120.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	1,374,480.00	506,120.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	42,376,039.80	42,491,839.80
354	Хангамжийн материал	48,110,094.54	45,097,904.54
35410	Бичиг хэргийн материал	35,221,199.66	31,158,849.66
35420	Аж ахуйн материал	7,877,912.27	7,877,912.27
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,010,367.61	1,842,367.61
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,293,515.00	00.00
35450	Барилгын засварын материал	1,867,100.00	54,025.00
35470	Бусад хангамжийн материал	840,000.00	4,164,750.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	742,547,331.64	803,480,272.90
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	742,547,331.64	803,480,272.90
392	Биет хөрөнгө	692,547,331.64	753,480,272.90
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	611,406,306.95	611,406,306.95
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-32,050,011.47	-44,875,555.19
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	107,291,750.00	232,091,750.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-91,998,416.59	-121,918,416.55
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	394,867,084.65	342,113,962.65
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-325,724,697.35	-285,706,612.13
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	75,281,690.00	68,688,070.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-49,425,540.95	-48,319,232.83
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	12,285,900.00	12,285,900.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-9,386,733.60	-12,285,900.00
393	Биет бус хөрөнгө	50,000,000.00	50,000,000.00
39301	Програм хангамж	2,530,000.00	2,530,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,530,000.00	-2,530,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	50,000,000.00	50,000,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	834,407,945.98	891,576,137.24
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	24,734,298.83
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	24,734,298.83
413	Өглөг	00.00	24,734,298.83
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	24,734,298.83
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	834,407,945.98	866,841,838.41
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	834,407,945.98	866,841,838.41
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	215,142,362.40	215,142,362.40
51101	Өмч: - төрийн	215,142,362.40	215,142,362.40
512	Хуримтлагдсан үр дүн	435,867,870.17	468,327,949.60
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	435,867,870.17	435,894,057.17
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	32,433,892.43
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	183,397,713.41	183,371,526.41
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	834,407,945.98	891,576,137.24

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/			
Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	878,657,999.00	873,703,192.40
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	109,095,311.00	32,567,791.40
120	Нийтлэг татварын бус орлого	109,095,311.00	32,567,791.40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	109,095,311.00	32,567,791.40
1E+06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	106,055,443.00	22,032,446.40
1E+06	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	3,039,868.00	10,535,345.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	189,437,788.00	841,135,401.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	00.00	585,353,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	00.00	585,055,400.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	00.00	297,600.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	580,124,900.00	00.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	142,640,088.00	255,782,401.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	1,398,600.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	109,814,537.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	142,640,088.00	144,769,264.00
131106	Төсвийн урамшуулал	00.00	-200,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	44,937,700.00	00.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	44,937,700.00	00.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	1,860,000.00	00.00
133003	Хөрөнгийн	1,860,000.00	00.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	905,986,108.92	840,400,939.97
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	905,986,108.92	840,400,939.97
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	798,799,544.92	804,306,237.57
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	513,192,677.86	483,169,489.82
210101	Үндсэн цалин	413,127,243.13	388,670,764.39
210102	Нэмэгдэл	98,238,434.73	91,907,022.43
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,827,000.00	00.00
210104	Урамшуулал	00.00	2,591,703.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	67,931,504.14	60,474,909.01
210201	Тэтгэврийн даатгал	52,375,292.79	41,440,260.50
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,380,049.91	4,758,659.97
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,000,801.68	4,219,420.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,793,118.86	951,751.95
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,382,240.90	9,104,816.55
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	24,530,862.00	21,197,200.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,039,093.00	3,251,261.00
210302	Түлш, халаалт	16,199,535.00	16,199,535.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,292,234.00	1,746,404.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	76,181,915.00	86,513,175.00
210401	Бичиг хэрэг	50,042,140.00	51,013,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	24,146,885.00	34,281,515.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	420,390.00	443,260.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	41,200.00	188,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,531,300.00	587,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,170,882.84	24,638,843.00
210604	Урсгал засвар	10,170,882.84	24,638,843.00

Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2107	Томилолт, зочны зардал	25,340,900.00	44,302,723.00
210702	Дотоод албан томилолт	25,340,900.00	44,302,723.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,983,381.00	3,720,140.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,552,781.00	3,089,540.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	257,400.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	430,600.00	373,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	70,467,422.08	80,289,757.74
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,654,472.00	5,887,354.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	600,000.00	00.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	64,212,950.08	74,402,403.74
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	107,186,564.00	36,094,702.40
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,150,000.00	3,600,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	1,800,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,150,000.00	1,800,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,153,742.00	246,273.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,153,742.00	246,273.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	23,938,695.00	10,215,983.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,406,838.00	00.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	79,944,127.00	22,032,446.40
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	79,944,127.00	22,032,446.40
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-27,328,109.92	33,302,252.43
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	00.00	868,360.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	00.00	868,360.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	00.00	-868,360.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-27,328,109.92	32,433,892.43

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /					
Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрс үлдэгдэл	215,142,362.40	184,374,379.74	462,745,532.76	862,262,274.90
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	215,142,362.40	184,374,379.74	462,745,532.76	862,262,274.90
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-27,328,109.92	-27,328,109.92
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрс үлдэгдэл	215,142,362.40	183,397,713.41	435,867,870.17	834,407,945.98
D01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрс үлдэгдэл	215,142,362.40	183,397,713.41	435,867,870.17	834,407,945.98
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	26,187.00	26,187.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	215,142,362.40	183,397,713.41	435,894,057.17	834,434,132.98
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-26,187.00	00.00	-26,187.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	32,433,892.43	32,433,892.43
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрс үлдэгдэл	215,142,362.40	183,371,526.41	468,327,949.60	866,841,838.41

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	877,758,131.00	863,070,247.40
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	106,055,443.00	22,032,446.40
120	Нийтлэг татварын бус орлого	106,055,443.00	22,032,446.40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	106,055,443.00	22,032,446.40
1E+06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	106,055,443.00	22,032,446.40
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	771,702,688.00	841,037,801.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	00.00	585,055,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	00.00	585,055,400.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	580,124,900.00	00.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	146,640,088.00	255,982,401.00
131103	ЗГНХ,ЗДН Хөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	1,398,600.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	109,814,537.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	146,640,088.00	144,769,264.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	44,937,700.00	00.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	44,937,700.00	00.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	850,008,331.00	738,270,247.40
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	850,008,331.00	738,270,247.40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	742,821,767.00	701,975,545.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	485,558,816.00	462,732,200.00
210101	Үндсэн цалин	377,448,124.87	365,438,477.08
210102	Нэмэгдэл	95,811,591.13	85,477,919.92
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	11,273,900.00	9,224,100.00
210104	Урамшуулал	00.00	2,591,703.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	1,025,200.00	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	95,565,366.00	56,177,900.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	77,587,966.00	38,518,300.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,494,500.00	4,414,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,595,600.00	3,531,900.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	898,900.00	883,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,988,400.00	8,829,800.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	24,530,862.00	21,659,200.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,039,093.00	3,251,261.00
210302	Түлш, халаалт	16,199,535.00	16,199,535.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,292,234.00	2,208,404.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	65,721,059.00	65,127,045.00
210401	Бичиг хэрэг	40,531,369.00	31,207,485.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,390,200.00	32,988,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	420,390.00	443,260.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	41,200.00	188,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,337,900.00	300,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,710,000.00	16,957,268.00
210604	Урсгал засвар	13,710,000.00	16,957,268.00
2107	Томилолт, зочны зардал	25,340,900.00	44,302,723.00
210702	Дотоод албан томилолт	25,340,900.00	44,302,723.00

Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,062,809.00	12,139,640.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,632,209.00	11,509,040.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	257,400.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	430,600.00	373,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,331,955.00	22,879,569.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,522,324.00	22,879,569.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	809,631.00	00.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	107,186,564.00	36,294,702.40
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,150,000.00	3,800,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	1,800,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,150,000.00	2,000,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,153,742.00	246,273.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,153,742.00	246,273.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	23,938,695.00	10,215,983.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,406,838.00	00.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	79,944,127.00	22,032,446.40
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	79,944,127.00	22,032,446.40
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	27,749,800.00	124,800,000.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	27,749,800.00	124,800,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	27,749,800.00	124,800,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	27,749,800.00	124,800,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	27,749,800.00	124,800,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-27,749,800.00	-124,800,000.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	584,686,300.00	584,809,127.00	122,827.00	100.02
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	584,686,300.00	584,809,127.00	122,827.00	100.02
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	582,937,800.00	583,009,127.00	71,327.00	100.01
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	460,364,700.00	462,732,200.00	2,367,500.00	100.51
210101	Үндсэн цалин	365,667,400.00	365,438,477.08	-228,922.92	99.94
210102	Нэмэгдэл	82,398,200.00	85,477,919.92	3,079,719.92	103.74
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	12,299,100.00	9,224,100.00	-3,075,000.00	75.00
210104	Урамшуулал	00.00	2,591,703.00	2,591,703.00	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	55,882,000.00	56,177,900.00	295,900.00	100.53
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,222,400.00	38,518,300.00	295,900.00	100.77
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,414,900.00	4,414,900.00	0.00	100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,531,900.00	3,531,900.00	0.00	100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	883,000.00	883,000.00	0.00	100.00

Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,829,800.00	8,829,800.00	0.00	100.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	22,690,400.00	21,659,200.00	-1,031,200.00	95.46
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,650,200.00	3,251,261.00	601,061.00	122.68
210302	Түлш, халаалт	17,058,500.00	16,199,535.00	-858,965.00	94.96
210303	Цэвэр, бохир ус	2,981,700.00	2,208,404.00	-773,296.00	74.07
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,865,700.00	11,304,260.00	-561,440.00	95.27
210401	Бичиг хэрэг	2,374,700.00	283,300.00	-2,091,400.00	11.93
210402	Тээвэр, шатахуун	8,136,600.00	10,089,400.00	1,952,800.00	124.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	309,400.00	443,260.00	133,860.00	143.26
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	89,300.00	188,300.00	99,000.00	210.86
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	955,700.00	300,000.00	-655,700.00	31.39
2105	Нормативт зардал	79,400.00	00.00	-79,400.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	79,400.00	00.00	-79,400.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	400,300.00	192,900.00	-207,400.00	48.19
210604	Урсгал засвар	400,300.00	192,900.00	-207,400.00	48.19
2107	Томилолт, зочны зардал	8,150,700.00	7,432,498.00	-718,202.00	91.19
210702	Дотоод албан томилолт	8,150,700.00	7,432,498.00	-718,202.00	91.19
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	546,300.00	630,600.00	84,300.00	115.43
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	216,400.00	257,400.00	41,000.00	118.95
210803	Даатгалын үйлчилгээ	313,600.00	373,200.00	59,600.00	119.01
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	16,300.00	00.00	-16,300.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22958300.00	22879569.00	-78,731.00	99.66
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,958,300.00	22,879,569.00	-78,731.00	99.66
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1748500.00	1800000.00	51,500.00	102.95
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,748,500.00	1,800,000.00	51,500.00	102.95
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,748,500.00	1,800,000.00	51,500.00	102.95
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	584,686,300.00	607,087,846.40	22,401,546.40	103.83
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	584,686,300.00	585,055,400.00	369,100.00	100.06
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	584,686,300.00	585,055,400.00	369,100.00	100.06
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	00.00	22,032,446.40	22,032,446.40	
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	22,032,446.40	22,032,446.40	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	40.00	40.00	0.00	100.00
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	0.00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	37.00	37.00	0.00	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	02.00	02.00	0.00	100.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	120,966,418.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	120,966,418.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	118,966,418.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	53,822,785.00
210401	Бичиг хэрэг	30,924,185.00
210402	Тээвэр, шатахуун	22,898,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,764,368.00
210604	Урсгал засвар	16,764,368.00
2107	Томилолт, зочны зардал	36,870,225.00
210702	Дотоод албан томилолт	36,870,225.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,509,040.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,509,040.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2000000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,000,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	124,800,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	124,800,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	124,800,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	255,982,401.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	255,982,401.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,398,600.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	109,814,537.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	142,769,264.00
131106	Төсвийн урамшуулал	2,000,000.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Хөвсгөл аймгийн Газрын харилцаа барилга, хот байгуулалтын газар нь Хөвсгөл аймгийн хэмжээнд газар зохион байгуулал, орон нутаг дахь хот байгуулалтын бодлогыг боловсруулж, хэрэгжүүлэх үндсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлж байна.

Байгууллагын үйл ажиллагааны эрхэм зорилго:

Монгол улсын хууль тогтоомжийн хүрээнд газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүй, барилга хот байгуулалтын талаарх салбарын бодлогыг хэрэгжүүлэх замаар төрийн үйлчилгээг иргэдэд хүргэж аймаг орны тогтвортой хөгжлийг хангахад оршино

3.2 Байгууллагын гадаад дотоод орчин

Байгууллагын үндсэн чиг үүргийг дараах байдлаар тодорхойлсон байна:

1. Хот байгуулалт, газрын харилцаа, геодези, зураг зүйн салбарын хууль тогтоомж, бодлого хөтөлбөр, төслийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах, хэрэгжүүлэх
2. Аймаг орон нутгийн хэмжээнд салбарын бодлогын хэрэгжилтийг зохион байгуулах, зохицуулах, зөвлөгөө, дэмжлэг үзүүлэх, салбарын суурь судалгаа, статистик мэдээллийг нэгтгэж, мэдээллийн сан бүрдүүлэх, хэрэглэгчдийг мэдээллээр хангахад чиглэнэ.

Тайлант онд байгууллагын үйл ажиллагаандаа мөрддөг хууль, тогтоом, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

2022 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдрийн А/493 дугаар тушаалаар баталсан “Тэтгэвэр тогтооход шаардагдах баримт, бичгийг бүрдүүлэх хянах журам”, 2022 оны 04 дүгээр сарын 27-ны өдрийн А/72 дугаар тушаалаар баталсан Тэтгэмж тогтооход шаардагдах баримт бичгийг бүрдүүлэх, хянах журам”

Байгууллагын үндсэн мэдээлэл, түүний гадаад орчин болон дотоод үйл ажиллагаа, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл явцыг судалж, ойлгосноор эрсдэлтэй асуудлыг тодорхойлж баримтжуулав.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хөвсгөл аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот зохион байгуулалтын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэж Төсвийн тухай хуулийн 54.4, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан иж бүрдлийн дагуу бэлтгэж толилуулсан байна гэж үзлээ.

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг мөнгөн сууриар бэлтгэж, Төсвийн тухай хуулийн 54.5 дахь заалтын дагуу иж бүрэн гаргаж ирүүлсэн.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Газрын харилцаа, барилга, хот зохион байгуулалтын газрын 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 57.2 сая төгрөгөөр буюу 6.8 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Дансны авлага	-	-	-
Бараа материал	91.7	88.1	(3.6)
Үндсэн хөрөнгө	742.5	803.5	61
Биет бус хөрөнгө	50	50	-
Нийт хөрөнгө	834.4	891.6	57.2
Дансны өглөг	0	24.7	24.7
Эздийн өмч	215.1	215.1	-
-төрийн	215.1	215.1	-
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	183.4	183.4	-
Хуримтлагдсан үр дүн	435.9	468.3	32.4
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	834.4	891.6	57.2

Тайланд онд өр төлбөр 57.2 сая төгрөгөөр өссөн байна. Үүнд:

1. Бараа материал 3.6 сая төгрөгөөр буурсан байна.
2. Үндсэн хөрөнгө данс 61 сая төгрөгөөр өссөн байна. Үүнд:
  - Хөвсгөл аймгийн Засаг даргын 2021 оны 03 дугаар сарын 23-ны “Хөрөнгө зарцуулах захирамж”-ийн дагуу Прадо суудлын автомашин 124.8 сая төгрөгөөр худалдан авсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 637.0 сая, нийт зарлагыг 637.0 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас урсгал зардлыг 43.4 сая төгрөгөөр бууруулж, 593.6 сая төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 585.0 сая төгрөгийн санхүүжилт олгож, төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 584.8 сая төгрөг буюу 98.5 хувьтай байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний зардал

/сая төгрөгөөр/

Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
71504	Газрын зураг, кадастр байгуулалт	593.6	584.8	(8.8)	98.5
80101	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	591.2	583.0	(8.2)	98.6
80802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж,	2.4	1.8	0.6	75.2

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд тус газар нь 255.9 сая төгрөгөөр барилга захиалагчийн техник хяналтын зардлын санхүүжилтийн орлогоос нэмэлт төсвөө бүрдүүлсэн байна.

Үүнээс 30.9 сая төгрөгийг бичиг хэргийн зардалд, тээвэр шатахууны зардалд 22.9 сая төгрөг, урсгал засварын зардалд 16.8 сая төгрөг, албан томилолтын зардалд 36.9 сая төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөрт 11.5 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Хаан Соёмбо Аудит ХХК-ийн чанарын хяналт, ахлах аудитор Н.Бадамханд гүйцэтгэж, хяналтыг анхан шатанд Хаан Соёмбо Аудит ХХК-ийн захирал Х.Диймаа, дараагийн шатны хяналтыг ахлах аудитор Б.Давааням, аудитын менежер Б.Тэгшдэлгэр, дарга, тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдөр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл бага гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 2 хувиар буюу 18.3 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 буюу 12.8 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор байгууллага Тэргүүн дэд, дэд, орлогч дарга, тээврийн хэрэгсэл, албан тасалгаа, дүрэмт хувцас, албан томилолт, нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж, бусад хангамж, цахим худалдан авалт, Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд хориглосон зарим асуудал, Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний нийт 29 асуудлаар хяналтыг хэрэгжүүлэхэд зөрчилтэй зүйл илрээгүй болно.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

Байгууллагын 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн нийцлийн асуудлыг авч үзсэн бөгөөд аудитын санал дүгнэлтэд хамруулан үзээгүй болно.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд 2022 онд цалингийн зардлаас бусад 5 саяаас дааш үнийн дүн бүхий 1 орлого, 1 зарлага нийт 11.7 сая төгрөгийн мэдээллийг оруулаагүй бусад мэдээллийг бүрэн оруулж ажилласан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Хөвсгөл аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газарт завсрын аудит хийгээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар нэмэлт төвсийн дансны зарлагыг журамд нийцүүлж зарцуулах, цалингийн сан, орон тоог хэтрүүлхгүй байх, шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах талаар 2 албан шаардлага, 2 зөвлөмжийг өгч, тайлант онд бүрэн хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Хүснэгт 4. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	2	-	2	100	100
Зөвлөмж	2	-	2	100	100
Нийт дүн	4	-	4	100	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар онцгойлон үзэх асуудал байхгүй байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 67.5 сая төгрөгийн зөрчил илэрч, нягтлан бодох бүртгэлийн баримт бичиг, шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 3 зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй болно.

5.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөөгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

1. Нягтлан бодох бүртгэлийн баримт бичигтэй холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт: Тайлант онд 32.1 сая төгрөгийн анхан шатны баримт бүрдэл дутуу баримтаар гүйлгээ хийсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 гэсэн заалттай нийцээгүй ба “Иж бүрэн” байх гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж: Анхан шатны баримтын бүрдлийг хангаж ажиллах.

2. Дансны үлдэгдэлтэй холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт: Тайлант оны төсөв дутуу батлагдсанаас шалтгаалж хувь хүний орлогын албан татварт 23.7 сая төгрөгийн өглөг үүссэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь заалтыг зөрчсөн ба “эрх ба үүрэг” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

2.2. Өгсөн зөвлөмж: Өр төлбөрийг барагдуулж, цаашид өглөг үүсгэхгүй байхад анхаарч ажиллах

3. Шилэн дансны хөтлөлттэй холбоотой асуудал

3.1. Илрүүлэлт: Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 11.7 сая төгрөгийн гүйлгээг шилэн дансанд огт шивээгүй байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.4, 6.4.5 дахь заалт, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын 3.2.9, 3.2.10 дахь заалттай тус тус нийцэхгүй байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/сая төгрөгөөр/ Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу баримтаар гүйлгээ хийсэн	1	32.1	-	-	-	-	1	32.1				
Өр төлбөр үүсгэсэн	1	23.7					1	23.7				
Дүн	2	55.8	-	-	-	-	2	55.8	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/сая төгрөгөөр/ Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил										
Мэдээлээгүй	2	11.7	-	-	-	-	-	-	1	11.7

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ХОЁР ДАХЬ ШАТАНД ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

АНХАН ШАТАНД ХЯНАСАН:

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

АХЛАХ АУДИТОР

БАТАЛГААЖУУЛСАН

ХААН СОЁМБО АУДИТ ХХК-ИЙН

ЗАХИРАЛ

ЧАНАРЫН ХЯНАЛТ АУДИТОР

А.ЭРДЭНЭБААТАР ОГНОО:

Б.ТЭГШДЭЛГЭР ОГНОО:

Б.ДАВААНЯМ ОГНОО:

Х.ДИЙМАА

Н.БАДАМХАНД